

**КОНСПЕКТ ЗА КАНДИДАТДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ ПО
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.1. ФИЛОЛОГИЯ. ЛИТЕРАТУРА НА
НАРОДИТЕ НА ЕВРОПА, АМЕРИКА, АФРИКА, АЗИЯ И АВСТРАЛИЯ
(ПЕРСИЙСКО ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ)**

1. Авеста – първи литературен паметник на индоиранските народи – произход, състав и художествени особености.
2. Древноперсийски клинописни паметници – съдържание, жанр и стил.
3. Писмени паметници на средноиранските диалекти (согдийски, хорезмийски, хотаносакски (северноарийски), хорасански (партянски), пахлави (средноперсийски).
4. Манихейска литература. Състав и художествени достойнства.
5. Формиране на новоперсийския език. Арабо-персийски литературен синтез в периода VII-IX век. Шуубие. Първи огнища на новоперсийската литература.
6. Персийска класическа литература. Същност, хронологически рамки и периодизация.
7. Персийска класическа проза. Периоди, типове, тематика и жанр.
8. Персийска класическа поезия. Основни понятия, форми и поетически видове.
9. Рудаки – основоположник на персийската класическа литература.
10. Фердоуси – персийският Омир и неговата „Шах-наме“.
11. Абу Али ибн Сина (Авицена) – философ, поет и учен енциклопедист.
12. Персийски мистицизъм и проекцията му в литературата. Ансари – основоположник на персийския тасавоф. Санаи, Аттар и Руми – тримата „Велики мистици“ на персийската литература.
13. Литературно-философско наследство на Насер Хосроу. Исмаилизъм и влиянието му върху персийския литературен процес.
14. Литературно-философско наследство на Омар Хайям. Тематика и мирозрение на рубаите му. Текст и подтекст. Фикции и реалност.
15. Незами Гянджеви - първият хуманист в персийската литература. „Хамсе“ - образец за романтическо, дидактическо и философско масневи.
16. Джелаледдин Руми и неговото „Масневи“ – „Корана на персите“.
17. Развитие на дидактическата литература – „Голестан“ и „Бостан“ на Саади Ширази.
18. Лириката на Хафез – апогей на жанра „газела“.

19. Джами – последен акорд на персийския класицизъм.
20. Условия за развитие на новата персийска литература (началото на XX век до 60-те години).
21. Състояние на иранската литература след 60-те г. на XX век. Представители.
22. Научна, обществена и литературна дейност на Малек ош-Шоара Бахар.
23. Поява и развитие на „Шер-е ноу“. Нима Юшидж и последователи.
24. Творчеството на Надер Надерпур – огледало на социалните отношения в страната.
25. Първи представители на новото направление в съвременната персийска проза. Джамалзаде, Джелал ал-Ахмад, Бозорг Алави.
26. Садег Хедаят – изобличител на обществените недъзи.
27. Обществено-етическа проблематика в разказите на Садег Чубак.
28. Основни тенденции в развитието на иранската реалистическа проза (70-те години на XX век). Джамал Мир Садеги, Симин Донешвар, Феридун Тонкабони, Голам Хосейн Саеди и др.
29. Поетическа, прозаическа и научна дейност на Саид Нафиси.
30. Иранска литература от средата на 70-те г. на XX век до Ислямската революция.
31. Иранската литература след Ислямската революция – направления, основни теми и мотиви, представители.

Литература

1. Арнаудов М. – “Психология литературного творчества”, Москва, 1970.
2. Бертельс, Е. Э - Избранные труды - т. I, М., 1960.
3. Бертельс, Е.Э. – “История персидско-таджикской литературы”, Москва, 1960.
4. Бертельс, Е.Э. – “Персидская поэзия в Бухаре X века”, Москва-Ленинград, 1935.
5. Бертельс, Е.Э. – “Суфизм и суфийская литература”, Москва, 1965.
6. Брагински, И.С. - 12 миниатюр, Изд. “Худ-я лит-ра” - Москва, 1976.
7. Брагински, И.С. - Из истории таджикской и персидской литературы - Изд. “Наука”, Москва, 1972.
8. Брагински, И.С. - Иранское литературное наследие - Изд. “Наука”, Москва, 1984.
9. Брагинский И. С. - История всемирной литературы - т. 2, гл. 2 “Литература средноиранских языках”, 1986.

10. В. Б. Никитин, Е. В. Паевская, Л. Д. Познеева, Дм. Г. Редер - Литература Древнего Востока - МГУ, 1962.
11. Ворожейкина, З.Н. – “Исфаханская школа поэтов и литературная жизнь Ирана в предмонгольское время”, Москва, 1984.
12. Выготский, Л.С. – “Психология искусства“, Москва, 1968.
13. Грибб, А.Р. – “Арабская литература”, Москва, 1960.
14. Григорян, С.Н. – “Из истории философии Средней Азии и Ирана VII-XII вв. “, Москва, 1960.
15. Гусев, В.Е. – “Эстетика фольклора”, Ленинград, 1967.
16. Дармстетер, Дж. – “Происхождение персидской поэзии”, Москва, 1924.
17. Джалал ал-дин Руми. – “Сокровища воспоминания” - перевод Л. Тираскополский, Москва, 1997.
18. Дорри, Дж. – “Персидская сатирическая поэзия” – Изд. “Наука”, Москва, 1965.
19. Дорри, Дж. – “Персидская сатирическая проза” – Изд. “Наука”, Москва, 1977.
20. Занд М.И. - Шесть веков славы - Изд. “Наука”, Москва, 1964.
21. И.М.Оранский - Введение в иранскую филологию - Изд. “Восточной литературы”, Москва, 1960.
22. Кароматуллаев, Н. – “Дубаити и их форма в таджикской письменной литературе”, /дисертац. труд/, Душанбе, 1972.
23. Клящорина, В.Б. – “Современная персидская поэзия”, изд. “Восточной литературы”, Москва, 1962.
24. Козмоян, А.К. – “Рубаи в классической поэзии на фарси (X-XII вв.), Ереван, 1981.
25. Комиссаров, Д.С. – “Пути развития новой и новейшей персидской литературы”, изд. “Наука”, Москва, 1982.
26. Комиссаров, Д.С. – “Очерки современной персидской прозы”, изд. “Восточной литературы”, Москва, 1960.
27. “Краткая история литератур Ирана, Афганистана и Турции” - Отв. редактор А. Н. Болдырев; Изд-во ЛГУ, 1971.
28. Крымский, А.Е. – “История Персии, ее литературы и дервишеской теософии”, т. I , т. II, т. III, Москва, 1909-1915.
29. Литература Востока в средние века, Часть II, Под редакцией акад. Н. И. Конрада; Изд-во МГУ, 1970.
30. Лотман, Ю.М. – “Анализ поэтического текста”, Москва, 1972.
31. Никитин, В.Б. – “К вопросу о формировании литературных направлений”, сп. “Народы Азии и Африки”, бр.1, 1970.
32. Николаевская, М.Ю. – “Синтез культурных традиций в поэзии Сохраба Сепехри”. (Восток-Запад: притяжение, отталкивание), Москва: ИВАН, 1998.
33. Никълсън, Р. - “Мистиците на исляма”, София, 1996.
34. Османов, М.-Н. О. – “Система оппозиции в персидской поэзии X в.”, сп. “Народы Азии и Африки” бр.3, Москва, 1969.
35. Османов, М.-Н. О. – “Тип, метод и стиль персидской поэзии X в. “, сп. “Народы Азии и Африки”, бр.1, 1970.
36. Османов, М.-Н.О. – “Стиль Персидско-таджикской поэзии”, Москва, 1974.
37. Панов, Иво: Хаким Омар Хайям Нишапури. Рубайят. Филологически превод и коментар. Техеран, 1999.
38. Панов, Иво: Омар Хайям, том I, Рубайят. Филологически превод, бележки и коментар, Второ преработено и допълнено издание, София, 1999.

39. Панов, Иво: Омар Хайям в България, София, 2000.
40. Панов, Иво: Персийска класическа литература, София, 2019.
41. Проблемы восточного стихосложения /сборник/ - Изд."Наука", Москва, 1973.
42. Рипка, Ян – "История персидской и таджикской литературы" - Изд."Прогресс", 1970.
43. Сатаров, М.Р. – "Творчество Сохраба Сепехри в контексте литературы XX века" (Исследования по иранской филологии). Москва: ИСАА, 1999.
44. Сб. "Литература Востока в средние века", т. I и т. II., Москва, 1970.
45. Сб. "Намуной фольклори диери Рудаки", Душанбе, 1963.
46. Сб. "Намуной фольклори халкхои Афғонистон", Душанбе, 1965.
47. Сб. "О некоторых общих проблемах истории литератур Востока" – В.Б.Никитин, Е.В. Паевская, Л.Д. Позднеева, Д.Г.Редер, ИДВШ серия филологические науки №3, 1960.
48. Сб. "Рубоет ва сурудхои халкии Бадахшон", Душанбе, 1965.
49. Сб. "Свод таджикского фольклора /рубаи/", т. I, т. II и т. III., Душанбе, 1970.
50. Сб. "Фольклори тоҷик, материалҳо ва мақолаҳо", Душанбе, 1973.
51. Сб. "Четверостишия персидско-таджикских поэтов-классиков", Душанбе, 1965.
52. Сирус, Б. - "Рифма в таджикской поэзии", Сталинабад, 1951.
53. Тебризи, В. – "Джам'-и мухтасар", Москва, 1959.
54. "Теория на литературата от Платон до Постмодернизма", ИК „Колибри“, София, 2005.
55. Тимофеев, Л.И. – "Основы теории литературы", Москва, 1968.
56. Фильштинский И. М. - История арабской литературы - М., 1985.
57. Фильштинский, И.М. – "Арабская классическая поэзия", Москва, 1965.
58. Фильштинский, И.М. – "Арабская литература в средние века", Москва, 1977.
59. Фильштинский, И.М. – "История арабской литературы V – начало X века", Москва, 1985.
60. Фильштинский, И.М. – "История арабской литературы X – XVIII века", Москва, 1991.
61. Шварц, Э.А. – "К истории изучения фольклора Ирана", Душанбе, 1974.

62. Abu Bakr al-Kalabadhi – "The doctrine of the Sufis" ("Kitab al-Taarruf li-madhab ahl al-tasawwuf"), translated from the Arabic by A.J. Arberry, Cambridge, 1977.

63. Abrahamian, E., "Tortured Confessions: Prisons and Public Recantations in Modern Iran, University of California Press, 1999.
64. Amouzgar, Jaleh (ژاله آموزگار) "Adabiyāt-i Zardushtī ba Zabān-i Fārsī" (ادبیات زردشتی به زبان فارسی) in the *Majalla-i Dānishkada-i Adabiyāt va Ulūm-i Insānī* 17 (1348/1970):
65. Awfi, Muhammad – "The lubab-ulalbab", v.1, v.2, London, 1903-1906.
66. Bashiri, Iraj – *Nima Yushij and New Persian Poetry*, University of Minnesota, 2000.
67. Browne, E. G.- "Literary History of Persia", RoutledgeCurzon, 1998.
68. Boyce, Mary – "Middle Persian Literature", Leiden, 1968.
69. Browne. E. G. – "A Literary History of Persia" (Four volumes, 2,256 pages, and twenty-five years in the writing), University of Cambridge, London, 1998.
70. Corbin, H. - "Nasir-i Khusrau and Iranian Ismailism," in *The Cambridge History of Iran: Volume 4*, Cambridge, 1975.
71. De Blois, François – "*Persian Literature, a Bio-bibliographical Survey*", vol. V: *Poetry of the Pre-Mongol Period*, London and New York, 1992.

72. "Essays on Nima Yushij: Animating Modernism in Persian Poetry", edited by Ahmad Karimi-Hakkak and Kamran Talattof. Leiden: Brill, 2004.
73. Faridoun, Farrokh – "The Patient Stone and Sadeq Chubak's solipsistic view of the self", Laredo State University, 1992.
74. Idem - "The Satire of Sadeq Chubak," in Thomas M. Ricks, ed., *Critical Perspectives on Modern Persian Literature*, Washington., 1984.
75. Garthwaite G. R. – "The Persians", Blackwell Publishing, 2005.
76. Ghanoonparvar, M. R. – "*Prophets of Doom: Literature as a Socio-Political Phenomenon in Modern Iran*", Taylor & Francis, Ltd., 1986.
77. Ghanoonparvar, M. R. - "Women in the fiction of Sadeq Chubak", University of Texas, 1992.
78. Ghanoonparvar, M. R. – "*In a Persian Mirror: Images of the West and Westerners in Iranian Fiction*", Austin, 1993.
79. Ghanoonparvar, M. R. - "Reading Chubak" Mazda Publishers, California, 2005.
80. Jerome W. Clinton, "The Chronograms of Khaqani," *Iranian Studies* 2, 1969;
81. Hillmann, Michael C. - "Persian Prose Fiction: An Iranian Mirror and Conscience", in Ehsan Yarshater, New York, 1988.
82. Hunsberger, A. C. - "Nasir Khusraw: Fatimid Intellectual," in F. Daftary, ed., *Intellectual Traditions in Islam*, London, 2000.
83. Hunsberger, A. C. – "Nasir Khusraw, the Ruby of Badakhshan: A Portrait of the Persian Poet, Traveller and Philosopher", London, 2000.
84. Kamshad, Hasan – "*Modern Persian Prose Literature*", Cambridge, 1966.
85. Katouzian, Homa – "Sa'di The Poet of Life, Love and Compassion", Oxford, 2006.
86. Kianush, Mahmud – "Modern Persian Poetry", The Rockingham Press, 1996.
87. Khoshchereh, M. – "The Structure of Authoring in Nima Yushij's Poetry", McMaster University, Canada, 2011.
88. Lambdin, Robert T., Lambdin Laura C. – "Encyclopedia of Medieval Literature", Greenwood Publishing Group, 2000.
89. Lecoq, Pierre – "Les inscriptions de la perse achemenide", Parisq 1997.
90. Loloi. Parvin - "Hafiz, Master of Persian Poetry: A Critical Bibliography", London, 2004.
91. Morrison, G., ... Brill, E.J. – "History of Persian literature from the beginning of the islamic period to the present day", Leiden-Koln, 1981.
92. Mustawfi-i-Qazwini, Hamdullah – "The Ta'rikh-i-Guzida or "Select history", ed. by E.G.Browne, v. 1, v. 2, Leyden-London, 1910-1914.
93. Naficy, Majid – "Modernism and Ideology in Persian Literature; A Return to Nature in the poetry of Nima Yushij", University Press of America, 1997.
94. Neusner, Jacob – "A history of the Jews in Babylonia", Brill, 1968.
95. Poonawala, K. – "*Bibliography of Ismaili Literature*", Malibu, Calif., 1977.
96. Raffat, D. - "The Prison Papers of Bozorg Alavi: A Litarrary Odyssey", Syracuse University Press, 1985.
97. Reed, E. – "Persian Literature – Ancient and Modern", Chicago, 1893.
98. Ostle, Robin – „Modern Literature in the Near and Middle East: 1850-1970", London and New York: Routledge, 1991.
99. Рypca, I. – "History of iranian literature", Dordrechdt, 1968.
100. Shahrokh, S. Meskoob - "The Origin and Meaning of 'Aql (Reason) in the View of Nasir Khusraw," *Iran Nameh*, 6 and 7, 1989.

101. Schimmel, Annemarie – “Make A Shield From Wisdom: Selected Verses from Nasir-i Khusraw's Divan”. I. B. Tauris, 2001.
102. Schimmel, Annemarie – “Rumi’s world. The life and work of the great sufi poet”, London, 2001.
103. “The Zend Avesta. The Sacred Books of the East”, Edited by Muler, Max, Oxford, 1880.
104. “The Zend-Avesta, Part II – The Siruzahs, Yasts, and Nyays”, Translated by James Darmesteter, Oxford, 1883.
105. Vogelsang, Willem – “The Afghans”, Blackwell Publishers Ltd, 2002.
106. West, E. W. – “Pahlavi Literature”, Strassburg, 1904.
107. Williams, Jakson – “An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit”, Stuttgart, 1892.
108. “Poets and Prose Writers of the late Saljuq and Mongol Periods,” in *Camb. Hist. Iran* V, 1968.
109. Wines, Leslie – “Rumi. A spiritual biography”, Crossroad Publishing Company, 2000.
110. “Imagery as an Argument: Khāqānī’s *Qasīda* to the Sharvānshāh on the Occasion of ‘Īd al-Fitr,” *Edebiyât* 9, 1998.
111. *Structure and Meaning in Medieval Arabic and Persian Poetry, Orient Pearls*, London, 2003;
112. رسالهء جمع مختصر - وحيد تبريزي - مسكو، ۱۹۵۹
113. فتح الله اسماعى گلهدانی - معرفى شناخت على اكثر دهخدا - تهران، ۱۳۸۲.
114. شهناز مرادى كوچى - معرفى و شناخت سهراب سپهرى، تهران، ۱۳۸۰
115. شناخت نامت فروغ فروخزاد، تهران، ۱۳۷۹
116. حدابق السحر - رشيد الدين وطواط - مسكو، ۱۹۸۵
117. انواع ادبي - دكتور سيروس شميسا - تهران، ۱۳۸۳
118. سبك شناسى - شعر - دكتور سيروس شميسا - تهران، ۱۳۸۵
119. تاريخ ادبيات ايران - ۱ و ۲ - تهران، ۱۳۸۶
120. عبدالرفيع حقيقت، تاريخ عرفان و عارفان اراني، تهران، ۱۳۷۰
121. از گذشتهء ادبي ايران، دكتور عبدالحسين زرين كوب، تهران، ۱۳۷۵
122. بهالدين خرمشهرى حافظ، تهران، ۱۳۸۳

Изпитна процедура:

1. Писмен изпит – разработване на тема от конспекта в рамките на четири астрономически часа.
2. Устен изпит – дискусия по разработената тема и допълнителни въпроси по теми от конспекта по преценка на изпитната комисия.

Изготвил конспекта: проф. д-р Иво Панов